

RTU studiju kurss "Psiholoģija"

33000 Datorzinātnes, informācijas tehnoloģijas un enerģētikas fakultāte

Vispārējā informācija

Kods	DE0653
Nosaukums	Psiholoģija
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Airisa Šteinberga - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Anete Hofmane - Lektors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV, EN
Anotācija	Studiju kursā aplūkoti psiholoģijas kā zinātnes pamatjēdzieni un cilvēka personības, emociju, uzdevības un izziņas procesu savstarpējā mijiedarbība. Studiju kurss sākas ar psiholoģijas kā zinātnes izpratni, tās lietišķo un pētniecisko pusi. Tālāk tiek apskatīti personības procesi, kas ietver arī motivāciju, vērtības, temperamentu, raksturu, emocijas. Studējošajiem ir iespēja veikt pašizpēti ar psihometrisku aptauju palīdzību un rezultātu interpretāciju. Studiju kursa noslēgumā tiek aplūkoti izziņas procesi – atmiņa, uzmanība, domāšana, intelekts, lēmumu pieņemšana, apziņa un prāts un radošums. Tiek sniegta iespēja veikt pašizpēti par saviem izziņas procesiem. Studiju kursa apguvē tiek lietotas daudzveidīgas mācību metodes – gadījuma analīzes, diskusijas, aptaujas un testi, prezentācijas, grupu darbi, video u.c. auditoriju iesaistoši paņēmieni.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir, padziļinot zināšanas par psiholoģijas praktisko pielietojumu profesionālajā un personīgajā dzīves jomā, attīstot pašizpētes prasmes un analizējot un interpretējot savas personības un izziņas procesu mijiedarbību, efektīvi, kritiski, radoši un kompetenti reaģēt un risināt problēmas, atbilstoši savas personības un izziņas raksturlielumiem. Studiju kursa uzdevumi: 1. Padziļināt studējošo izpratni par psiholoģijas kā zinātnes pamatkonceptiem un to praktisko pārnesei ikdienas darbā. 2. Iepazīstināt ar izziņas procesu daudzveidību, to savstarpējo mijiedarbību un atšķirībām. 3. Veicināt prasmi patstāvīgi atpazīt un izvērtēt izziņas procesus un veidot izziņas procesu optimālas funkcionēšanas nosacījumus. 4. Iepazīstināt ar personības aspektu dažādo dabu un tās nozīmi attiecību veidošanā ar apkārtējiem cilvēkiem, attīstīt kompetenci izvērtēt savas personības spēcīgās puses un to lietošanu sadarbojoties ar citiem cilvēkiem. 5. Veicināt kompetenci atpazīt apkārtējo un paša stiprās puses un attīstības iespējas pareizajās individuālo īpašību kategorijās, pielietot korektas metodes savu un citu cilvēku potenciāla īstenošanā sociāli atbildīgā un ētiskā veidā.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgais darbs tiek organizēts, izmantojot docētāja sagatavotos izdala materiālus, piedāvātās interneta saites un tekstus. Patstāvīgā darba uzdevums ir apgūt pašanalīzes prasmes un atpazīt psiholoģiska rakstura problēmas tekstos vai personīgajā pieredzē.
Literatūra	Obligāta/Obligatory: Šteinberga, A. (2006). "Vispārīgā un personības psiholoģija, lekciju kurss", 15. Laidiens, rec. Lanka, A. RTU izdevniecība, Rīga. Mārtinsone, K., Miltuze, A. (2015). Psiholoģija 1., 2., 3. Daļa K.Mārtinsones un A.Miltuzes red., Rīga Zvaigzne ABC Papildu/Additional: Putniņa, A.L., Rašcevska, M. (2016). Angļu-latviešu psiholoģijas terminu vārdnīca. Rīga: LU akadēmiskais apgāds. Myers, D.G., DeWall, N. (2021). Psychology, 13th edition. Worth publishing. Kanemans, D. (2011). Domā ātri, domā lēnām. Izdevn. Jumava. Contreras, D.A. (2010). Psychology of Thinking. Nova Science Publishers, Incorporated. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/rtulv-ebooks/detail.action?docID=3019900 . Lyngzeitson, A.E. (2012). Psychology. BarCharts, Inc. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/rtulv-ebooks/detail.action?docID=4877125 . Gorman, P. (2004). Motivation and Emotion, Taylor & Francis Group. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/rtulv-ebooks/detail.action?docID=200009 . Masmoudi, S. et. al. (2011) Attention, Representation, and Human Performance : Integration of Cognition, Emotion, and Motivation. Taylor & Francis Group, 2011. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/rtulv-ebooks/detail.action?docID=957267 . Chamorro-Premuzic, T. and Furnham, A. (2005). Personality and Intellectual Competence, Taylor & Francis Group. ProQuest Ebook Central, http://ebookcentral.proquest.com/lib/rtulv-ebooks/detail.action?docID=227518 . Citi informācijas avoti/Other sources of information: RTU subscription database ProQuest E-book central, keywords "psychology", "personality", "Motivation and emotions", "cognitive psychology". Psychological Bulletin Journal of Choice Modelling (Elsevier) Journal of Economic Psychology (Elsevier) Behaviour Research and Therapy (Elsevier) Trends in Cognitive Sciences (Elsevier) Organizational Dynamics (Elsevier)
Nepieciešamās priekšzināšanas	Nav nepieciešamas.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Ievads studiju kursā, psiholoģijas definējošais un saturiskais aspekts, studiju kursa saturiskais aspekts, prasības.	2	0	1	1
Psiholoģijas zinātne, tās izpētes priekšmets, pētīšanas metodes un saistība ar citām zinātnēm. Psiholoģijas lietišķās jomas, robežas ar citām zinātnes un lietišķajām jomām. Psiholoģija Latvijā.	2	0	1	1
Personība, tās izpētes metodes, izpausmes emocijās, uzvedībā, saskarsmē. Mūsdienu personības iezīmju teorija (Personības piec faktoru aptauja).	2	3	1	3
Raksturs, tā akcentuācijas.	2	3	1	3
Temperaments un tā veidojošais pamats.	2	0	1	2
Emocijas un jūtas, to raksturojums. Emocionālais intelekts, grūti pārvaramas emocijas.	2	0	1	2
Motivācija, tās dažādie veidi un nozīme, uzvedības izpildes priekšnosacījumi (Motivācijas aptauja).	2	1	1	2
Vērtības un to vieta cilvēka dzīvē, izvēlē.	2	0	1	2
Psihiskā veselība, labizjūta un tās priekšnosacījumi. Psihisko traucējumu veidi, mīti un stereotipi par saskarsmi.	2	0	1	2
Apziņa, prāts, tā psiholoģiskais pamats un būtība. Izmainīti apziņas stāvokļi un to izpausmes.	2	0	1	2
Uztvere un jutēkliskā izziņa, uztveres atšķirības un dažādība.	2	0	1	2
Uzmanība: īpašības, raksturojums, saistība ar citiem psihiskajiem procesiem (Uzmanības tests).	2	5	1	5
Atmiņas īpašību un procesu raksturojums, atmiņas trenēšana (Atmiņas tests).	2	4	1	4
Domāšana, domāšanas procesi, domāšanas veidi, domāšanas kļūdas (Domāšanas tests).	2	3	1	3
Intelekts, tā vēsturiskais aspekts, nozīme mūsdienās. Mīti un patiesība par IQ, tā vieta panākumos (Neverbālais vizuāli telpiskais intelekta tests).	2	3	1	3
Radošums, tā psiholoģiskais pamats, veidi, attīstīšanas priekšnosacījumi un iespējas.	2	0	1	1
Gala darba, patstāvīgā darba un pašnovērtējuma izstrāde.	0	26	0	26
Kopā:	32	48	16	64

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zina un atpazīst psiholoģijas pamata konceptus, skaidro to būtību.	Eksāmena darbs, grupu diskusijas, gadījuma analīzes, atbildes uz mācībspēka jautājumiem.
Izprot atšķirības un sakarības starp uzvedības, personības, emociju un kognitīvajiem procesiem, to ietekmes metodēm.	Eksāmena darbs, pašnovērtējums
Lieto atbilstošu psiholoģijas terminoloģiju, lai raksturotu psihiskos procesus.	Mazo grupu darba prezentēšana, eksāmena darbs, diskusijas.
Prot interpretēt pašizziņā atklātos psiholoģiskos raksturojumus kā savas attīstības rezultātu un pamato nākotnes soļus savā personības izaugsmē.	Eksāmena darbs, pašnovērtējums
Plāno savu turpmāko personības izaugsmi un attīstību, pieņemot uz pierādījumiem balstītus lēmumus ētiskā, radošā un sociāli atbildīgā veidā.	Eksāmena darbs, pašnovērtējums, gadījuma analīzes
Uzņemas atbildību par savas personības, emociju, motivācijas un kognitīvo aspektu izpausmēm uzvedībā, modelē to atbilstoši savām stiprajām pusēm sociāli atbildīgā veidā.	Eksāmena darbs, argumenti mazo grupu diskusijās, atbildes uz mācībspēka jautājumiem, aptauju un testa rezultātu skaidrošana un interpretācija.
Pauz empātisku un pieņemošu attieksmi pret sevi pašu un dažādību apkārtējā vidē, lai veicinātu izaugsmi un attīstību personīgajā un profesionālajā vidē.	Eksāmena darbs, pašnovērtējums, uzvedība grupu diskusijās, iesaistīšanās grupu darbos, viedokļa paušana un argumenti.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Eksāmena darbs	50
Pašnovērtējums	10
Aktivitāte nodarbībās, iesaistīšanās mazajās grupās un gadījuma analīžu izskatīšana, patstāvīga literatūras apgūšana, pildāmo uzdevumu veikšana pirms nodarbības pēc mācībspēka instrukcijas.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	